

Szerkesztőség: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Előfizetési díj: egész évre
helyben 6 korona.

Előfizetési díj: egész évre
vidéken 7 korona.

Egyes szám ára 12 fillér

DÉLVIDEK

Kiadó-hivatal: KIRCHNER E.-féle
könyvnyomdai műintézet, Versecz

Hirdetési díj petitsoronként
12 fillér. Nyilttérben egy
sor 20 fillér.

Hirdetések elfogadtnak
minden hirdetési irodában

Előbb: „DÉLVIDEKI NEMZETÖR“

A „VERSECZI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET“ HIVATALOS KÖZLÖNYE

A magyarság a hadseregben.

A katonai javaslatok tárgyalása során egy ellenzéki képviselő azt panaszolta, hogy a magyar katona a táborban s a kaszárnyában nem egyszer ütközik olyan intézkedésekbe amelyek nemzeti érzését sértik. Ez a felszólalás a miniszterelnöknek és a honvédelmi miniszternek igen értékes kijelentésekre adott alkalmat. Ezekből mindenekelőtt azt állapíthatjuk meg, hogy ebben a kérdésben az ellenzék és a kormánypárt közt egyáltalában nincs nézeteltérés. Tiszta szerint az egész magyar nemzet kebelében, sőt az egész monarchiában is teljes az egyetértés a helyesen gondolkozók közt arra nézve, hogy a leghatározottabban és a legélesebben elítélendő minden olyan jelenség, amely a magyar nemzet és a magyar katonák ellen irányul. Hazai katonás határozottsággal jelentette ki, hogy a magyarok ellen való visszaélések föltétlenül megtoroltatnak.

Amennyire egyik vagyunk azonban a visszaéléseken való megütődésben, éppen annyira együtt kell maradnunk abban a törekvésben is, hogy a bántó jelenségeket ne általánosítsuk, azokban ne lássunk rendszert és egyes kisebb rangú egyének cselekedeteit ne írjuk a hadvezetőség rovására. Ebben nem volna igazság, ellenben ebből igen nagy kár származhatnék a világháboruban, amelyet a velünk együtt küzdőkkel vállalva akarunk végigharcolni.

A magyar nemzet milliószámra küldte a harctérre fiait Ekkora számmal szemben a bántó jelenségek néhány tucatja sem adna jogot az általánosításra. Akik a ma-

gyar katonát nemzeti érzésében valaha is sértették, kétségen kívül tisztán katonai szempontból is igen súlyos vétséget követtek el, azonban semmiképpen el nem homályosították azt a fényes hírnevet, amelyet a magyar katona szövetségeseinek, a semlegeseknek még ellenségeinek elismerése szerint is szerzett magának a világháboruban Apponyi indítványára és Tisza hozzájárulása folytán házhatározat kötelezi a kormányt arra, hogy hivatalosan állapítsa meg a magyarságnak s a magyar korona országai lakosságának a világháború fegyvertényeiben s a háborús áldozatokban való részvétele arányát. Mindenképpen biztosítva van tehát, hogy nem merül feledésbe és soha sem lesz elvitatható a magyar katonának a világháborúban való dicsőséges szereplése, amelynek méltánylása elől a hadvezetőség sem zárkózik el.

Hiszzen a hadvezetőség a legmagasabb fokozat: a legfőbb Hadur, a király öfelsége, aki a háború folyamán többször adta meghatározó bizonyosságát magyar nemzete iránt való jóindulatának, együttérzésének, atyai szeretetének. Ne hagyjuk, hogy egyes magunkban véve még oly fölháborító esetek is megzavarhassák az összhangot a nemzet óriási földadatai és nagyszerű teljesítményei között. Amaz esetek okvetlenül elkövetkezendő megtorlása bejelentetvén, most már lelkünk teljes nyugalomával haladjunk tovább nemzeti nagy hivatásunk utjain.

Ujévi gondolatok.

Ha im az Ur ezerszázötvenhatodik esztendejének küszöbén a földön széttekintünk,

elszomorodik szívünk, midőn látjuk, hogy mivé lett ez a szép világ: még mindig — már a harmadik évben — fegyverben, dulakodásban, ellenségeskedésben áll a világ népességének tulajdonképpeni része.

Lángban, füstben van a világ. Nyugaton, délnyugaton, délen, messze délkeleten, keleten és északkeleten; Európában, Ázsiában és Afrikában; szárazon és vizen; mindenütt koinoran, elszántan sorakoztak az emberek fronttal egymás ellen, fegyveres kézzel, százféle öldöklő szerszámmal felszerelve. Pusztulnak városok, falvak, erdők és mezők; kő kövön nem marad, emberek ezrei hullanak naponként. Pusztulás van életben és vagyonban, pusztulás a szorgalom és kultúra kíneseiben. Mérlelhetlen ez a pusztulás.

Hiába töprengenek, miért-e felfordulás, miért az öldöklődés, miért a pusztítás. Választ kérdéseinkre nem lelhetünk sehol, sehonnan.

Egy pisztolydurranás, mely egy emberpár életét oltotta ki, gyújtotta lángra a világot. Az első halottak nekünk drágák voltak, drágábbak, mint azok a sokan, akik most halnak, azért folyik oly elszántan a dulakodás. De ebben a vérfürdőben mi vagyunk a legártatlanabbak. Évek óta ellenséges szemmel, agyarkodtak ránk a kedves szomszédok. Jó, öreg királyunk a béke uralkodója, mindenkor elhárította a háborús veszedelmet; ám de amikor a revolverlövés — amelyről már eleve tudott a királygyilkos — nemzetség uralkodó háza és kormányja trónjának várományosát, kénytelenítve érezte magát a fenyegető hadjáratot megindítani. Feljajdultak erre az alszenteskedő, irigy angliások, gallok és muszkák és a gazok segítségére siettek. Erre mi, hű szövetségeseinkkel nekik mentünk, hogy kezükből kiússuk a gyilkoló fegyvereket, hogy félretöljük utjunkból a gánesvetőket.

Tizenhét hónapja folyik a háború, harmadik esztendőbe léptünk, fegyverzörrejjel köszöntjük az újat. De mindenki láthatja, hogy a mi részünkről a háború most már csak a békéért folyik. Az igazság a mi oldalunkon van, kardunk súlyait nyögi az ántánt minden vonalon, bár fiaink nagy része vére árán szerezhették

A szuezi és egyiptomi hadjárat természeti tényezői.

Irta: Fodor Ferenc dr.

Néhaj jó Bodnár Zsigmond professzor eszmei hullámmélete szerint minden eszmei és erkölcsi fejlődés az eszmeerő ritmikus mozgásának következménye, minden eszmei áramlat hullámszerűen tér vissza. Azt mondják, hogy a történelem sohasem ismétli meg önmagát, s mégis most mintha a történelem csinálna egy Bodnár-féle hullámot . . . Az angolok Egyiptom védelmére készülődnek, az angol világhatalom éppen úgy birkózik, küzd életfeltételeiért, éppen ott kell azt megvédenie, mint egy század előtt a korzikai herossal szemben. A német eleven erő hazánkban és a Balkánon keresztül átömlött az ókori népek nagy küzdőterére, Kisázsia, s ott két irányban hőmpölyög tovább; mindkét Anglia életerei felé mutat, az egyik Mezopotámián és Perzsián át Indiában, a másik Egyiptomban teszi reá a kést Anglia kalózálatának torkára. Nem rég láttuk, hogy milyen szerepe van Perzsiának helyzetének ebben az előretörésben, lássuk most röviden, hogy a szuezi és egyiptomi hadműveletek milyen színterek és milyen természeti viszonyok leközdül-

sét kívánják úgy a támadó, mint a védő hadseregek részéről.

Anglia igen jól tudja azt, hogy egy ellene irányuló egyiptomi támadó hadjárat célpontja Szuezi lesz. Szuezi elfoglalása, vagy legalább is elrombolása, a csatorna komolyabb mérvű megszakítása nemcsak a hadjáratnak, de valószínűleg világhatalmának is életérét vágja keresztül. S hogy mindennek dacára mégsem találunk a csatorna mentén nagyobb angol várakat, annak oka elsősorban a csatorna földrajzi helyzetében, másrészt a vidék természeti viszonyaiban keresendő.

Amint Anglia az egyiptomi kedivétől százhetvenhatezer darab csatornarészvényt megvásárolt, ezzel egy csapásra korlátlan urává vált a csatornának. Még inkább annak mondhatja magát Egyiptom annektálása óta. Ismerve az angol perfidiát, amely éppen nem kiméli az idegen terület semlegességét, ha érdekei úgy kívánják, hogy azon angol erősséget emeljen, föltehetjük, hogy eddig sem a csatorna körülben is csak papiroson létező semlegessége akadályozta meg abban, hogy környékén angol erősségeket emeljen. Más oka volt ennek, s ezek az okok tömören a következőkben foglalhatók össze: Mig a Dárdanellákban és Konstantinápolyban az angol befolyás volt a döntő, addig Anglia nyugodt lehetett afelől, hogy a csa-

tornt semmilyen oldalról nem érheti támadás. Északról, Port Szaid felől elég biztonságot nyújt a hatalmas angol flotta s némi parti erődtések. Ugyanez a körülmény biztosítja a csatornát nyugat felől elképzelhető támadás ellen. A Nilus hatalmas deltája környékén egy ellenséges hatalomnak partraszállania nemcsak az angol Földközi tengeri flotta miatt lehetetlen, de maga a segélyes, lagunás, feltöltött part miatt sem vihető keresztül. Még elképzelhetlenebb bármely ellenséges hatalomnak a déli irányból, Szuezi felől, a Vörös tengeren át való támadása. A Vörös tenger mindaddig, míg Port Szaid és a déli kijáró, Bab-el-Mandeb szoros a kis Perim szigettel angol kézben van, angol beltengernek tekinthető, ahova angol engedély nélkül egy kis bárka sem hatolhat be.

A csatornának tehát csupán keleti partjai állanak az angol flotta védelmének kívül. Anglia azonban innen jövő támadás felől is nyugodt lehetett, egy hatalmas védő gát választotta el itt is a csatornát mindazon helyektől, honnan komoly támadást várhattak s ez a védőgátsivatag, a Sinai félsziget vigasztalan, kopár ósn tengere. Ide, erre a szomorú sivatagra tekint most az egész világ szeme, vajjon elég ez a várakozás bizonyul-e a német támadással szembe? Mert ezt, a német támadást valóban ne várhatta Anglia erről az oldalról. Amíg a kö-

csak meg a győzelmet, de egy-egy halál a mieink közül tiszteresét követelte őtőlük.

Azért, bár szomorú az új esztendő ezen hajnalpirkadása, reményteljesen nézhetünk a jövőnek elejébe. Gondoljunk csak vissza a múltba, hogy köszöntöttük a tizenötödikét, és egy év alatt, hogy változott minden. Akkor a Kárpátok bérceire hágott a muszka és már-már hazánk határait pusztította; ma már csak egy kicsinyke része Galiciának van orosz kézen, de annál nagyobb darab orosz földön a központi hatalmak az urak. Tavaly szégyenpir borította arcunkat, mert a szerbiai hódított területet ki kellett üríteni s ma Szerbia: csak volt.

Igaz, hogy sok családban újlag gyász költözött s az öröm trikolorai mellett a gyászfátylakat is lengeti a szellő. De lekell győznünk a szomorúságot, mert tudjuk, hogy a ránk mért szenvedéseket végigszenvednünk nem csak szent kötelességünk, hanem Isten akaratában való megnyugvás is. Hisz mi a hazáért, a királyért küzdünk. Ebben van minden, ami az embernek kedves, drága és szent. Hős vitézeinknek is ez a tudat ad erőt szenvedéseink elviselésére, a halál legyőzésére, ez varázsige teszi erőssé őket az ellenség fegyverével, a tél hidegével, a harc fáradalmaival szemben és ez önti lelkükbe a bizalmat, hogy becsülettel teljesíteni tudják, amit jószágos uralkodónk hívó szava rájuk bízott: hazánk védelmére.

Ez új esztendő kezdetén vezessen minket, itthon maradottakat, is ez a bizalom, minden bánatunkon keresztül abba a jobb jövőbe, amely bizonyosan el fog következni és megjutalmaz bennünket minden mostani szenvedésünkért.

Divat lett a fényűzés.

Asszonyok a pipereboltokban. — Ez a háború?

A fényűzés ellen többen emeltek már a nyilvánosság főurain méltó kifogásokat. Mert valóság, hogy még a háború második esztendejében is, amikor fokozódnak a panaszok az ország lakosságának széles rétegeiben a drágaság miatt, tömegével vannak emberek, akik szinte tüntetnek azzal, hogy őket majd fölveti a pénz. Minden rendűek, ranguk vannak közöttük, de mind olyanok, akiknek a háborúból igen nagy az anyagi hasznuk. Ez csak szerencse az ország drágaságára és azon is örülni kell, hogy a forgalmat a kereskedelem és ipar egyes ágaiban föntartják, sőt fokozzák. De vannak a pénz fitogtatásának, a pazarlásnak, cifrázkodásnak igen szembe-tűnő és visszatetsző jelenségei. Csak körül-

ponti hatalmakkal szemben részint ellenséges, részint semleges Balkán feküdt a monarchia és a Bosporusz között, a Suez ellen próbálkozó török csapatok ellen jó és megbízható erősség volt a sinai sivatag. Meg kell engednünk, hogy még a német technika tudás is komoly akadály előtt állhat, ha a szomorú természeti viszonyokat kell lebírnia.

A geológiai idők során más viszonyok voltak itt. A Földközi tenger és a Vörös tenger között nem volt ez az éktelen válaszfal, hanem valamelyes keskeny folytatása a Vörös tengernek egészen a Nilus mai deltájáig. A Nilus és a tenger közötti munkája azonban ezt a keskeny öblöt lassan feltöltötte, a sivatagi klíma pedig gondoskodott róla, hogy az egykori üde tengerből helyén egy összekötő sivatag darab létesüljön, amely az Arab sivatagot közvetlenül összekapcsolja Szíria pusztáival. A sivatagi szél azután betelítte ezt a munkát, a szomszédos sivatagok mintájára kietlen homokbuckákat rakván a Nilus különben termékeny iszapjára.

Nem sokkal különbek a viszonyok a Sinai félsziget déli, háromszög alakú felén sem. A szuezi és akabai öblök között egy félig már rombadótt sziklás hegység terül el, amelynek máladéka itt kavicsivatagot teremtett. Ezen a homok- és kőivatagon kell áttörtenie a német hadseregnek. Egy hatalmas, európai hadseregnek a sivatagon való keresztüljutása elsősorban

kell néznünk egy kicsit az üzletekben, igen sok tanulságot tapasztalhatunk ebben az irányban.

Az ékszerüzletek

forgalma legnagyobb vasárnapon, bár közönséges hétköznapokon sem lehet okuk az ékszerkereskedőknek a panaszra. A boltokban igen sok a vevő. Nem lehet eimondani, hogy valamennyien pusztán cifrázkodásból vásárolják a drága ékszereket: a medáliákat vaskos aranyláncokon, a jól megteremtett ékköves gyűrűket s az ő izlésüknek szintén a nagyságukkal tetszetős aranyfülbevalókat. Van pénz bőven s ha, ami igen gyakran megtörténik, tisztos öregebb asszony vásárol aranytárgyat, akkor ezt inkább azért teszi, hogy papírbankóit jó értékbe fektesse s ezért a kamatról is könnyű szerrel lemond. De aztán a fiataljai között igen sok az olyan, aki bizony cifráságnak veszi az ékszert s nagyon is fitogtatja, hogy neki van miből. A környék falvaiból is sokan járnak be az ékszerészekhez, többnyire szintén kistermelők. — Dísztárgyakat aranyból, ezüsből elég bőven vásárolnak olyan városi kereskedők feleségei, akik a háborúval kapcsolatos vállalkozásokból szereznek vagyont.

A női divatkereskedések

is virágoznak. Némely napon valósággal zsúfolásig megtelnek. Egy ilyen kereskedő beszélt nekünk, hogy ha ő falusi asszonynak olcsóbb fajta fehérneműt mutat, a legtöbb méltatlankodva utasítja vissza s ráparancsol, hogy a legfinomabbat adja. Pedig a vászonnak, chifonnak, csipkének, kész kelengyének most 100—150 percenttel is fölment az ára. Megtörtént ezzel a kereskedővel épp a legutóbbi napokban, hogy egy nyelven menyecske kibontotta előtte bankóktól duzzadó zsebkendőjét s ráförmedt:

— Finomabbat adjon! Nem kell félni, hogy nincs itt pénz!

Mikor aztán a kereskedő előszedi a jobbik portékát, a menyecske persze, hogy el nem hagyja az alkudozást, de most hirtelen sem cigánykodik annyira, mint a háború előtt. Mert hisz a józan, takarékos asszony ugyancsak megforgatta a garast, mielőtt kiadta.

a természeti tényezőkkel való küzdelem lesz s a német hadakat nagyobb veszedelemmel fenyegetik ezek a mostoha körülmények, mint maguk a védelmező csapatok. E tényezők a klíma szélsőséges volta, a víz teljes hiánya, az utak, nem csak a vasutak, de még a karavánutak nélkülözése is s a növényzet hiánya. Lássuk ezeket a tényezőket egyenként. A klíma szélsőségekben való ingadozása egyáltalán nem leki-csinylendő tényező. Még maguk a benszülöttek is csak nehezen tudják elviselni a nappali és éjjeli hőmérséklet közötti abnormis különbséget. A tikkasztóan száraz, ragyogóan átlátszó levegő minden páratartalom híján még a benszülött bőrét is kicserzi. Ami kevés eső van, az télen esik, Suezben évenként átlag 50 mm., Kairóban csak 35 mm. Ebből a szempontból azonban valóban kedvező időre esne a német támadás, mivel ez az esőmennyiség csaknem mind januárban esik. Január hőmérséklete is a legkedvezőbb az európai szervezetre, legkevésbé szélsőséges, Kairó átlagos hőmérséklete januárban 11.9 fok C.

Sokkal több gondot okoz majd a vízhiány leküzdése. Amint a német csapatok elhagyják Jeruzsálem és Hebron vidékét, mindössze egy-két üres, száraz folyómeder, vádi kerül utjukba. Sőt a csatorna mentén sem jobb a viszonyok, az édes vizet már a csatorna építése alkalmával is 1600 teherhordó tevé hordta a

De van másformája is a női divatban jelentkező fényűzésnek. Kétszer-háromszor annyi kelme kell ma egy-egy női szoknyára, mint ezelőtt, dacára, hogy a szövetek terén is hiány mutatkozik, mert hiszen a kormány már a férfiruhákat és ruhaanyagokat is rekvirálja.

A szörmekereskedésekben

szintén tekintélyes a forgalom. Itt már a pénzes városi kereskedők feleségei, azután vidékről beránduló hadiözvegyek, bizonyos álmenekültek vezetnek. Prémkabátoknak, szörme-galléroknak, bőrnak nagy keletjük van. Van számos nő, aki prémkosztümben (prémszoknyában és prémkabátokban) diszeleg. Pedig a róka-, a nyuszt-, a cobolyprémi a szilzskin nagyon drága manapság. Éppen nem ritkaság, hogy egy szörmegarnitúráért — egy muffért és boáért — hatszáz, nyolcszáz koronát fizetnek. Alku nem igen van. Csak finom legyen és drága a portéka. Akad persze kereskedő minden szakmában, aki vásárlóinak ezt ad elvét alaposan ki is használja. Nem az ugyan finomat, de annál drágábban adja a drágát.

A cipőkereskedők

is meglehetnek elégedve, habár nem lehet mondani, hogy az ő üzleteiket éppen a háború különösen fölvirágoztatta volna. Mint minden szakmabeli kereskedő, ők is sokkal drágábban jutnak az áruhoz s ők is nehezebben, aminek oka részint a nyersanyaghiány, részint a szállítási nehézségek. Ezek a bajok, ismételjük, főállanak minden szakmában. Azok a nők, akiknek fényűzésre telik, különösen keresik az idei szezon cipődivatját, a magasszárú, ugynevezett csizmás cipőt, amelynek felső szára különböző színű betétekből készül és majdnem térdig ér. Hagynak inkább azt a sok bőryanagot a hadseregnek. Meg kellene tiltani, hogy a gyárak, vagy cipészek ilyen portékákat készítsenek.

Ezek a dolgokon kívül még számtalan helyen és vonatkozásban tapasztalható az a feltűnő fényűzés, amely nagyon is kirívó ellentétben van a mostani állapotokkal . . .

munkásoknak, pedig akkor csupán 20—25 ezer munkást s nem egy mozgó, harcoló hadsereget kellett vízzel ellátni. A csatornamenti tavak, még ha majd el is éri őket a támadó hadsereg, mind sós vizűek, a Menszaleh tó maga is elrekesztett tengeröböl, a Suez környék Keserű tavak szintén sósak.

A támadó seregek a defenzív angol hadakkal még egy tekintetben vannak óriási hátrányban, s ez az utak, de különösen a vasutak kérdése. Amennyiben a Konstantinápoly—Konia—bagdadi vasút Haleb fölötti része ki van építve, úgy megszakítás nélkül folytathatják a támadó seregek a vasuti szállítást a Haleb—medinai vonalon Jeruzsálem vidékéig. Innen azonban tovább nemcsak vasut, de még megfelelő karavánut sem vezet a csatorna felé. A Sinai félsziget egyetlen jó karavánutja az Akaba-öböl csucsától Suez városa felé, tehát nem a homok-sivatagot, hanem a sziklasivatagot szeli át. Ezzel szemben a csatorna nyugati partjain nagyszerűen kifejlesztett vasuti hálózatot találunk, amelynek kereskedelmi célokon kívül stratégiai szempontokat is szolgálnak. E vonalak közös kiindulási pontja Kairo, honnan a legközelebbi vonal Belbesz és Szagazigon át vezet Iszmáilához. Iszmáilától a csatornával párhuzamosan fut a vonal Port Szaid felé, másrészt Iszmáil előtt elágazva ugyancsak a csatornával párhuzamosan köti össze Suez Kairóval. Stratégiai

NAPIHIREK

Kitüntetett verseczi lelkész. A király ő felsége Vass Antal hivatalába nem régiben beiktatott verseczi reform. lelkészt a debreceni 39-ik gyalogezred tábori papját ismételtén kitüntette, a mennyiben az ellenség szemben tanusított kitünő szolgálata elismerésül a Ferenc József rend lovag keresztjét adományozta neki a katonai érdemkereszt szalagján. A népszerű lelkész ezen újabb kitüntetése nagy örömet keltet hívei körében, kiknek nevében a harctéren levő lelkészt Perjessy Lajos a reform. egyház főgondnoka melegen üdvözölte.

B. u. é. k. Megnehezült az idők járása felettünk és ha valaha volt ennek a hagyományos négy betűnek értelme, sulya, úgy most valóban minden ember szívében ott ég a leghőbb vágy:

— Istenem adj egy boldogabb új esztendőt!

A megszokott, sztereotip szólásmód bensőséges imává magasztosul az emberiség lelkében, a rettenetes harcok vérzivataros esztendeje megtanította az embereket imádkozni, bizni, könyörögni, remélni és ha dicső fegyvereink soha el nem halványuló győzelmet örökít is meg a vér jegyében fogantatott, harci riadó zajába fult esztendő, ha nemzetünk éppen ebben az évben mutatta meg a magyarság ezer éves fennállása alatt tanusított ősi erényei legszebbikét, ha nagyok, legyőzhetetlenek, félelmetesek voltak hazáért és királyért vérüket ontó hős fiaink, mégis úgy érezzük, hogy az új esztendőnek kell lennie annak, amely nem csupán diadalt, de békét is fog hozni számunkra. Az 1915. év földet remegtető mnydörgéseit felváltja majd az 1916. év áhitott meleg, békés napsugara, amely vért szárit, könnyet oszlat, gyászt felejtet.

Adja a mindenható, hogy mindaz, a mit az elmúlt évben sikerült kivivnunk, az új esztendőben meghozza megszegett gyümölcseit, adja az ég, hogy beteljesüljön valamennyiünk legédesebb kívánsága, úgy a hogyan azt a szívek érzik: B. u. é. k.

Pancsova város új főügyésze. Gráber László dr. pancsovai ügyvédet Pancsova város tiszti főügyészévé választották meg.

Köves tábornok német kitüntetése. Mint a hivatalos lap jelenti, a király

értéke, különösen, ha a hírek szerint kettős vágányúvá építik ki, kézzel fogható, amennyiben a csatorna mentén bárhová tolhatók át a szükséges csapatok. E fonalon kívül még több kiegészítő mellékírány is áll az angol stratégia szolgálatában, különösen hasznos szolgálatokat tehet majd a csatornától nyugatra mintegy 50 kilométerre Szalihijehnél végződő szárnyvonalon.

E fontos vasúti vonalakon kívül még a Kairónál kezdődő és Iszmahijától délre a suezai csatornába torkoló iszmahijai csatornának vehetik majd hasznát az angol hadak.

Ha az angol seregek mindezen hatalmas előnye dacára, mindeme szinte leküzdhetetlen nehézségű terepen mégis eljut a szövetséges sereg a piramisok árnyékába, amiben nincs okunk kételkedni, ez első sorban talán nem is annyira katonai diadal lesz, mint inkább az emberi akaratörőnek és technikai tudásnak a diadala, amelyre a német elme és német akaratörő még itt, a nagy francia lángelmének, Lessepsnek óriási műve, a csatorna mellett a nagy Fáraók piramisokat emelő hatalma előtt is büszkén és méltán hivatkozik.

megengedte, hogy kövesházi Kövess Ármin gyalogsági tábornok a német császár által neki adományozott porosz királyi »Pour le merite« rendet elfogadja és viselje.

Tanárok és tanítók szabadságolása. Budapestről táviratozzák: A kormány elrendelte, hogy a népfelkelőként bevonult tanárok és tanítók, akik időközben segéd-szolgálatra lettek beosztva, szabadságolandók.

Köszönetnyilvánítás. Ifj. Krausz Péter úrnak a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmával postai jóléti intézmények támogatására átadott 200 korona nemeslelkű adományáért ez uton is hálás köszönetet mond a verseczi posta és távirata hivatal.

A szülők és gyermekek százezei olyan pompás ajándékokban részesülnek, amely szemet és lelket gyönyörködtet. Tolnai A. B. C. annak a mellékletnek a címe, mely 60 szép rézkarc képpel jelent meg a Tolnai Világlapjában és pedig január 1-ső számban. Ennek az A. B. C.-nek bolti ára bekötve 2 kor. 50 fillér lesz.

Mit kössünk a katonáknak? A Hadsegélyző hivatal felkéri a harctéri katonák téli pótruházatának készítésében buzgalkodó nagyközönséget, hogy érmelegítő és térdmelegítő készítését egyelőre mellőzni sziveskedjék, miután ilyen cikkekel katonáink már bőven el vannak látva; hanem inkább harisnyák és lábikravédők készítésével kegyeskedjék foglalkozni, mert azokra lenne most a legnagyobb szükség.

Drágul a cigaretta. Január első felében, kellemes újévi ajándékkul a pénzügyminiszter felemeli a cigaretta árát. Még nem bizonyos, hogy ötven százalékkal-e, de az bizonyos, hogy legalább negyven százalékkal lesz drágább a cigaretta, még pedig a legkelendőbb fajták, mint eddig volt. A dohányföldszékben ma már igen kis készletek vannak, sőt Bécsben a legkedveltebb cigaretta, a „Sorte III.“ egyáltalában nem is kapható, sőt az áremeles napjait nem is árusítják, nehogy a trafikuskok félre tegyék és a kincstárt kijátszák. A háború alatt ez a második dohánydrágítás lesz, amelyet azzal okol meg a kincstár, hogy a dohánytermelés megdrágult és nem tud lépést tartani a szükséglettel. A hadsereg óriási mennyiségben fogyasztja a dohányt és belőle készült gyártmányokat és a dohányjal bevetett területek a munkáshiány következtében bizony nem szaporodnak. Az áremeles már régebbi idő óta tervbe van véve, de a pénzügyminiszter megvárta a karácsonyt, hogy a közönség a katonáknak szánt szeretetadományait elküldhesse olyan mennyiségben, ahogy tervezte és ne a harctéren szenvedő hősök rövidüljenek meg és fizessék meg a cigarettáruk felemelését.

A 43-50 éves népfelkelőket újra vizsgáltatják. A honvédelmi minisztérium a 43-50 éves népfelkelőknek újra való felülvizsgálását rendelte el, mert a bemutatkozó szemléken több helyen olyan egyéneket is találtak alkalmasoknak, »kik a jelenlegi katonai szolgálat fátalmait nem képesek elviselni«. Amint értesülünk, nem az összes 43-50 éves népfelkelőket vizsgálják felül, hanem csak ott, ahol azt a honvédelmi miniszter erre vonatkozó rendeletét szét is küldötte már az egyes vármegyéknek.

Megrágalmazott detektív, Stankovics Milának Verseczen koreszmája volt s abban tambu-

rásokat alkalmazott, kik állandóan szerb nótákat játszottak s a koreszmába vonzották a vidék és a város szerb érzelmi polgárait. Ezért a verseczi rendőrség ébren figyelte mindig ezt a koreszmát s mikor már igen gyanúsak és allamellenes tendenciájuknak találta a koresmai csoportosulást, előterjesztést tett Joanovich Sándor kormánybiztosnak a koresma bezáratása iránt. A kormánybiztos mérlegelve a helyzetet, elrendelte a koresma azonali bezárását, ami 1914. évi december 24-én meg is történt. Stankovics ebbe nem tudott beletörődni s másnap etment Albach Ferenc verseczi rendőrkapitányhoz s panaszkodott, hogy bizony a Barmos János határrendőrségi detektív volt ennek a dolognak az okozója, akinek ő több ízben, mikor kifogásokat tett pénzt adott, most azonban ötszáz koronát kért s ezen összeg fizetését ő megtagadta. Ezen kijelentés folytán fehatalmazás alapján Barmos János detektív köz-hivatalnok rágalmozása miatt fejelentette Stankovics Milán koresmárost. A fehértempomi törvényszék előtt vád ott tagadta a kijelentés meg-tételét, majd annak tartalmát fordítani próbálta. A törvényszék azonban az édektelen rendőrkapitány vallomása alapján megállapította vádlott bűnösségét és öt három havi fogházra és 200 K pénzbüntetésre ítélte. A törvényszék ítéletét a temesvári tábla helybenhagyta.

Hadifoglyokat tilos magánházakban kiadni. Különös érdekességű közös hadügyminiszteri rendelet érkezett le a temesvári katonai hadtestparancsnoksághoz. Kroatia altábornagy a közérkösiség és tisztesség nevében ad szigorú új utasításokat a hadifoglyokra vonatkozólag, mert az eddig, tulságosan szabad és könnyű kezelése nem vált be, sőt a falvakban igen kényelmetlen helyzeteket teremtett. A rendelet szerint az összes egy közösségben állami nyilvános, magán és mezőgazdasági munkán alkalmazott hadifoglyokat közös szállóban kell elhelyezni. Csakis ott, ahol az összes egy közösségben mezőgazdasági munkán levő hadifoglyok együttesen el nem helyezhetők, lehet az elhelyezés éjából legalább tíz hadifoglyból álló csoportot alkotni. Hadifoglyoknak egyenkénti elhelyezése mezőgazdasági tilos. A polgári lakosság és a hadifoglyok közti érintkezést különös figyelemmel kell kísérni és az összes erre vonatkozó észleletek javaslat mellett a hadügyminisztériumnál közlendők.

Bécsi középiskolába bevezetik a magyar nyelvet? Bécsből jelentik: Hogy az érettebb középiskolai ifjuságnak alkalma legyen a magyar nyelv megtanulására, a közoktatásügyi miniszter kezdeményezésére két bécsi középiskolában magyar nyelvű tanfolyamokat létesítenek, a melyekben az összes bécsi iskolák magasabb osztályainak növendékei részt vehetnek és a melynek célja a magyar nyelv gyakorlati uton való megtanulása. Magyar fülnek egy kicsit valószínűtlennek hangzik ez a hír, de mégis kedves, mert igaz.

Tisztujítás Verseczen.

Versecz város közönsége most ejtette meg a tisztujítást, mely lelkes egyértelműséggel folyt le, pártok mozgalma nem bontotta meg az egységességet és a szerb bizottsági tagok legteljesebb egyértelműséggel járultak hozzá az egységes határozatokhoz. A tisztujítás alkalmul szolgált a törvényhatósági bizottságnak arra, hogy a város népszerű főispánját, Dániel Tibor bárót meleg rokonszenvvel és nagy lelkesedéssel ünnepelje. Az ő érdeme a közhangulat ilyen egységes megnyilvánulása és az, hogy a pártkülönbségek elsimultak ama közérdekekkel szemben, hogy a város tisztviselői karába megfelelő, alkalmas egyéniségek kerüljenek.

A verseczi tisztujítás e hó 28-án folyt le. Dániel Tibor báró főispán-elnök nyitotta meg a tisztujító közgyűlést a következő beszéddel: Tekintetes törvényhatósági bizottság! A városi önkormányzat a mai na-

pon azon fordulóponthoz jutott, amidőn a tisztikar megbízatása lejárván, a törvényhatósági bizottság értelmében a legszebb és a városi életben a legértékesebb jogait gyakorolja az által, hogy a városi adminisztráció megtestesítőit, a helyi végrehajtó hatalom letétemenyeseit városatyákhoz illő bölcseséggel és a helyi viszonyok helyes mérlegelésével hat évi időtartamra megválasztja. Önök tisztelt uraim, kik itt a törvényhatósági bizottságban ülnek, bizonyára teljes tudalában vannak a megtisztelő, de egyúttal súlyos és felelőségteljes feladatoknak és köteleességeiknek. Ezen jog és köteleesség parancsolólag előírja, hogy kölcsönös megértéssel és hazafias megfontoltsággal vessék meg alapját annak a városi adminisztrációnak, amely hivatva lesz a városnak a rendkívüli viszonyok folytán kissé kizökkenut közigazgatását a helyes mederbe hozni, a város pénzügyi helyzetét felavítani és végül a város fejlődését és felvirágzását biztosítani. Ennek reményében van szerencsém a tekintetes bizottság összes tagjait szívből üdvözölni és a mai napra egybehívott rendkívüli közgyűlést megnyitnom.

A lelkes éljenzéssel fogadott megnyitót után a tisztújítást ajtették meg. Polgármesterré a város eddigi polgármesterét, a derék, a város érdekeiért fáradhatatlanul dolgozó Rezucha István drt választották meg egyhangulag. Ugyancsak egyhangulag választották meg főjegyzővé Koszirovics Ivánt, katonaiügyi tanácsossá Caiman Pált, adóügyi tanácsossá Bodry Mihályt, gazdasági tanácsossá Riedl Oszkár drt, tisztii főügyészé Kerpel Zsigmond drt, aljegyzővé Spaics Szilárd drt, első osztályú rendőrkapitánnyá Gröfner Dénes drt, árvaszéki ülnökké Mikler Gusztávot és Guber Miksát, pénztárnokká Hein Mártont, közgyám-má Hauser Ernőt.

Városi kerületi orvos: dr. Dezső Gyulát, Rendőrtisztte: Nikolits Dezsőt.

Báró Dániel főispán kinevezte tisztii főügyészekké: Osztoics Iván, dr. Dajkovits István, dr. Haag Aladár, dr. Weitner József ügyvédek; Tisztii főorvosokká: dr. Miletics Szilávkó és dr. Buró Péter orvosokat.

A verseczi bélyegnyaló.

Farkas Géza budapesti lakos, aki Temesvárott is működött mint bírósági hivatalnok, 1904. évben Verseczre helyeztetett át és a járásbírósnál telekkönyvi iktató és irattáros volt. Ezen tisztiséget 1907. évig viselte, amikor is néhány szabálytalanság miatt a járásbírósnak vezetője megintette és felhívta, hogy amennyiben a szolgálatra képtelennek érzi magát, kérje nyugdíjaztatását. Farkas a felhívásnak eleget is tett és 1907. május 1-én hivatalát kellett átadni. Az átvevő bizottság ekkor furcsa dolgoknak jutott a nyomára, Farkas asztalfiókjában száznál több beadvány feküdt iktatlanul s valamennyiről levolt szedve a bélyeg. Farkas védekezésül azt hozta fel, hogy a fizetéséből megélni nem tudván, a bélyegeket levette és értékesítette és úgy gondolta, hogy a hiányzó értékegyeket reje örökszéből csakhamar fedezni fogja. A büns manipuláció ezen lépésére azonban a bizottságot nem elégítette ki s most már visszamenőleg kutatni kezdtek az iratok között s ekkor kiderült, hogy előző évek beadványairól 6400 korona értékű bélyegek vannak levél s azok helyébe régebbi beadványokról leszedett bélyegek vannak fel agasztva.

A hivatali sikkasztás miatt a járásbírósnak elrendelte Farkas előzetes letartóztatását. Farkas azonban időközben Verseczről megszökött

és Amerikába ment. Néhány évet Amerikában töltött, de itt is bünc-elekményeket követett el, mire megint visszatért Magyarországra és Budapesten telepedett le. Mikor az amerikai bíróságok megkeresést intéztek a budapesti büntető törvényszékhez Farkas Géza megünetetése iránt, akkor derült csak ki, hogy Farkas ismét megkerült. A budapesti törvényszék Farkast az Amerikában elkövetett tizenötrendbeli sikkasztás miatt felelősségre is vonta és két évi fozházra ítélte. A budapesti rendőrség pedig értesítette a fehértemplomi törvényszék vizsgálóbíróját, hogy az eljárás Farkas régebbi ügyében folytatható. Így folytatódott a régi bűnper öt évi szünetelés után.

A törvényszéki főtárgyaláson vádolt beismerte, hogy a cselekményt elkövette, azonban arra hivatkozott, hogy kötekező felesége vitte a bün lejtőjére, mert ő mint jószívű, sohasem tudta felesége kéréseit megtagadni, s mivel passzióit csakely keresetéből kielégíteni nem tudta, arra határozta el magát, hogy a bélyegekből csinál pénzt s majd ha felesége, aki gazdag leány, örökszét felveszi, pótolni fogja az elsikkasztott öszegeket. A törvényszék a beismerés, de a többi terhelő bizonyítékok alapján is vádlatot bünsnek mondotta ki a közhivatali sikkasztás büntetésében, de figyelemmel az enyhítő körülményekre a 92. szakasz alkalmazásával csupán egy évi börtönrre ítélte. Az ítélet ellen a közváltó, a vádolt és védője felebbeztek. A felebbezés folytán az ügy a temesvári tablához került, amely az ítéletnek a büntetés kiszabásáról rendelkező részét akként változtatva meg, hogy Farkas Géza büntetését két évi fozházra emelte fel, egyébként az ítéletet indokainál fogva helyben hagyta. Az ítélet ellen a perfelek semmiségi panasszal éltek.

513/1915. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verseczi kir. járásbírósnak 1914. évi Sp. III. 5912 számú végzése következtében dr. Haag Aladár ügyvéd által képviselt Versecz város közönsége javára 957 K s jár. erejéig 1914. évi december hó 30. n. foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2280 K becsült következő ingok u. m. kocsik, lovak, tehének és termények nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a Verseczi kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 403. számú végzése folytán 91 korona 50 fillér és eddig összesen 13 korona bíróilag már megállapított költségek erejéig, Verseczen az alperesek lakásán sorrendben leendő megtartására 1916. évi január hó 11-ik napjának délelőtti 9 órája kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságokat 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Verseczen 1915. dec. hó 27-én.

NESSEL, kir. bir. végrehajtó.

527. szám 1915. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a verseczi kir. járásbírósnak 1915. évi 14572 számú végzése következtében dr. Haag Aladár ügyvéd által képviselt Versecz város közönsége javára 1378 kor. 159 kor 32 fill. és s jár. erejéig 1915. évi július hó 17. n. foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 930 K-ra becsült következő ingóságok u. m. here- és buk szőna, egy vetőgép, növendék szarvasmarha, kocsik és lovakból álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a verseczi kir. járásbírósnak 1915. évi P. K. 38824 számú végzése folytán 159 K 52 f. tőkekövetelésének 1914. évi november hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 95 K 40 f. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Verseczen az alperes lakásán sorrendben leendő megtartására 1916. évi január hó 10-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverzendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Versecz, 1915. évi december hó 26-án.

NESSEL, kir. bir. végrehajtó.

18289—1915 sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter úr f. évi 17716. számú rendeletével a 43—50 éves egyének népfelkélési bemutatató szemlén hozott határozatok felülvizsgáltatását rendelte el.

Ebből kifolyólag felhivatnak mindazon, Verseczen tartozkodó 1865—1872 évben született B. alosztályú népfelkélésre kötelezettek, a kik a népfelkélésre bemutatató szemlén alkalmasoknak nyilvánítottak összeírattatásuk végett a városi katonai ügyosztálynál, a népfelkélési bemutatató szemlén annak idején kapott igazolványi lap felmutatása mellett 1916. évi január hó 2-től—8-ig még a saját érdekében is jelentkezni tartoznak.

Versecz, 1915. évi dec. hó 27. én.

Dr. Rezucha, kir. tan. polgármester.

Özv. KIRCHNER J. E-féle

műintézet

Cégtulajdonos: KIRCHNER ERNŐ

Versecz

ajánlja magát minden e szakmába vágó munkák gyors, izléses és pontos elkészítésére.

Hirdessen

a „Délvidékben“.

